

Investigation of the Relationship Between Classroom Teachers' Attitudes Towards Illustrated Children's Books and Their Attitudes Towards Values Education[#]

Zehra Yaşar Sağlık^{1,a,*}, Nurgül Erbağcı^{1,b}

¹Faculty of Education, Hasan Kalyoncu University, Gaziantep, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

Acknowledgment

[#]This study is presented as a paper at the 21st International Classroom Teacher Education Symposium

History

Received: 06/05/2024

Accepted: 18/10/2024

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication.

Copyright © 2017 by Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

ABSTRACT

Children's picture books are among the materials frequently utilized by classroom teachers in the process of values education. This study aimed to examine the relationship between classroom teachers' attitudes towards picture books and their attitudes towards values education. The research was designed as a correlational study within a descriptive model. The sample of the study, selected using a convenience sampling method, consisted of a total of 258 classroom teachers, including 154 females and 104 males, working in private and public elementary schools affiliated with the Ministry of National Education. Data for the study were collected using the "Attitude Scale for Classroom Teachers towards Illustrated Children's Books" and the "Values Education Attitude Scale." The data were analyzed using arithmetic mean, simple linear regression analysis, and Pearson product-moment correlation coefficient. The results revealed that classroom teachers had very high attitudes towards picture books and high attitudes towards values education. Additionally, a positive and moderately significant relationship was found between classroom teachers' attitudes towards picture books and their attitudes towards values education. Furthermore, it was determined that 27% of the total variance in classroom teachers' attitudes towards picture books could be explained by their attitudes towards values education

Keywords: Classroom teachers, picture children's books, values education, attitude, primary education.

Sınıf Öğretmenlerinin Resimli Çocuk Kitaplarına Yönelik Tutumları ile Değerler Eğitimine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bilgi

[#]Bu çalışma 21. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda bildiriler olarak sunulmuştur

*Sorumlu yazar

Süreç

Geliş: 06/05/2024

Kabul: 18/10/2024

Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright

This work is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International License

ÖZ

Resimli çocuk kitapları, değerler eğitimi sürecinde sınıf öğretmenleri tarafından sıkça kullanılan materyallerden biridir. Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitimine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma betimsel modelde tasarlanmış korelasyonel (ilişkisel) bir çalışmadır. Kolay ulaşılabilir örnekleme yönteminin kullanıldığı çalışmanın örneklemini Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı özel ve devlet ilkokullarında görev yapan 154 kadın, 104 erkek olmak üzere toplam 258 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın verileri, "Sınıf Öğretmenleri İçin Resimli Çocuk Kitaplarına Yönelik Tutum Ölçeği" ve "Değerler Eğitimi Tutum Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Veriler, aritmetik ortalama, basit doğrusal regresyon analizi ve Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumlarının çok yüksek, değerler eğitimine yönelik tutumlarının ise yüksek düzeyde olduğu anlaşılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitimine yönelik tutumları arasında pozitif yönde ve orta düzeyde bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca, sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumlarına ilişkin toplam varyansın %27'sinin değerler eğitime yönelik tutumları ile açıklandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmenleri, resimli çocuk kitapları, değerler eğitimi, tutum, ilkökul.

^a zehra.yaslig@hku.edu.tr

^{ID} <https://orcid.org/0000-0001-5626-4660>

^b nurgul.erbagci@hku.edu.tr

^{ID} <https://orcid.org/0000-0002-7411-6781>

How to Cite: Yaşar Sağlık, Z., & Erbağcı, N. (2025). Sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitimine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 14(1):162-172

Giriş

Sosyal bir varlık olan insanlar içinde buldukları topluma uyum sağlamak için, davranışlarına yön verecek belirli ölçütlere ihtiyaç duyarlar. Değerler, bireylerin bu ihtiyaçlarına cevap verir ve bireylerin davranışlarına yön vermelerine yardımcı olur (Sağlam, 2019). Değerler, bireylerin birlik içerisinde yaşamasına olanak sağlayarak toplumları meydana getiren, temel yapı taşlarıdır (Pilav ve Orhan, 2020). Ancak değerlerin bireyler tarafından içselleştirilmesi ve davranışa dönüştürülmesi hiç de kolay değildir. Çocukların temel insani değerleri benimsemelerini sağlamak okulların başlıca görevlerindedir (Aydın ve Öksüz, 2021). Öğrencilere birtakım değerlerin öğretilmesi için en etkili dönem ise öğrencilerin karakterlerinin şekillenmeye başladığı ilkökul dönemidir. Toplumun bir parçası olan çocukların, doğruları öğrenmeleri ve hangi davranışların diğer bireyler tarafından kabul edilebilir olduğunu kavramaları için, ilkökul döneminden itibaren desteklenmeleri gerekir.

İlkokul döneminde kitaplar, eğitimin vazgeçilmez bir parçası olarak, değerler eğitiminde de şüphesiz ki önemli bir rol oynarlar. Özellikle resimli çocuk kitapları, çocuğun hayal dünyasından gerçek dünyaya açılan en kıymetli pencerelerden birini sunar. Çocuk kitapları keyif, hayal gücü ve ilham, dolaylı deneyimler, anlayış ve empati, miras ve ahlaki muhakeme gibi kişisel değerleri barındırır (Short, Lynch-Brown ve Tomlinson, 2013) ve genellikle hedef kitlesi çocuklar olan edebi eserler olarak tanımlanır (Santosa, Djatmika ve Khrisna, 2021). Resimli çocuk kitapları ise hikâyeleri anlatan metinle birlikte iç içe geçmiş resimlerin bir kombinasyonunu içerir (Brown ve Tomlinson 1999; Huck, Hepler ve Hickman, 1987) ve bu resimlerle metin arasında iletilen mesajlar arasında bir ilişki bulunur (Yulistia, 2019).

Çocuk kitapları, içerdikleri karakterler ve onların sergilediği güzel davranışlar aracılığıyla çocuklara, gerçek dünyayla tanışma fırsatı sunar (Aydın ve Öksüz, 2021). Wulandari'ye (2015) göre, edebi metinler toplumun temel değerlerini araştırır, böylece öğrencilere gerekli değerleri aktarır ve karakterlerini şekillendirir. Dolayısıyla, resimli çocuk kitaplarını ilke, tutum ve davranışların duyarlık süzgecinden geçip ileti ve değerlere dönüştüğü karakter eğitimi kaynakları olarak değerlendirmek mümkündür (Karagöz, 2018). Çocuk kitapları içerisinde yer alan öyküler, onlara değerler eğitimi açısından doğru iletiler sunabilir (Aydın ve Öksüz, 2021). Öyküler çocuklara düşünebilecekleri ve kendi yorumlarını yapabilecekleri bir alan sağlar. Çocuklar öyküyle bir bağ geliştirir ve özdeşleşme gerçekleştirir (Cihan, 2016). Çocuk kitaplarında yer alan resimler ise çocukların kitapta anlatılanları somutlaştırmalarını ve anlamlandırmalarını kolaylaştırır. Çocuklar resimli çocuk kitaplarında, okunan öyküyü resimlere bakarak zihinde netleştirir (Pilav ve Orhan, 2020). Çocukların gördüklerini daha fazla hatırlamasından dolayı çocuk kitaplarında bulunan resimler, kitapların değerler eğitimi bakımından etkisini artıracığı söylenebilir. Örneğin Azano, Tackett ve Sigmon (2017) otizm spektrum bozukluğu ile ilgili resimli

kitapların, öğrencilerin sınıfta otizm spektrum bozukluğu olan çocuklarla karşılaştıklarında onları daha kolay kabul edip anlayabilmeleri için zengin bir bağlam sağladığını ifade etmiştir. Resimli çocuk kitapları, çocukların kitapta yer alan karakterlerin davranışlarını gözlemleyerek birtakım değerleri kolaylıkla benimsemelerine olanak tanır (Rush ve Lipski, 2009; Uzmen ve Mağden, 2002). Bu bağlamda resimli çocuk kitapları, değerler eğitiminin vazgeçilmez unsurlarından biri olarak öne çıkar.

Çocuk edebiyatının çocukların temel değerlerinin geliştirilmesine yönelik önemli fırsatlar sunduğunu gösteren alan yazında pek çok araştırma bulunmaktadır (Almerico, 2014; Karatay, 2007a; Karatay, 2007b; Karatay, 2011; Karatay, Destebaşı ve Demirbaş, 2015; Körükçü, Acun-Kapıkıran ve Aral, 2016; Lubis ve Wangid, 2019; O'Sullivan, 2004; Yılmaz, 2016; Wulandari, 2015). Karatay, Destebaşı ve Demirbaş (2015) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada, edebiyat temelli karakter eğitiminin öğrencilerin karakter gelişimi ve değer aktarımı üzerinde olumlu etkiler yarattığı belirlenmiştir. Ayrıca çalışmada, öğrencilerin sevgi, saygı, çalışma, sorumluluk, sabır, hoşgörü, anlayışlı olma, dürüstlük, misafirperverlik, temizlik, diplomasi, iletişim kurma ve kurallara uyma gibi davranışlarında olumlu değişiklikler gözlemlendiği de ifade edilmiştir. Lubis ve Wangid (2019) tarafından yapılan bir çalışmada, artırılmış gerçeklik destekli resimli hikâye kitaplarının ilkökul öğrencilerine değer aktarımında etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Almerico (2014) çocuk edebiyatından yararlanılarak karakter eğitiminin sınıflarda ele alınması gerektiğini vurgulamış, çocukların ve gençlerin bir kitabın sayfalarında tanıştıkları karakterlerin, onlar üzerinde neredeyse tanıdıkları ve tanıştıkları gerçek insanlar kadar güçlü bir etkiye sahip olabileceğini ifade etmiştir. Yine Karatay (2007b) çocuk edebiyatı ürünlerinin çocukların millî ve evrensel değerleri, farkında olmadan benimsemelerini sağladığını ifade etmiştir.

Almerico (2014) çocuk kitaplarındaki karakterlerin genellikle iyi ya da kötü, ahlaki ve entelektüel niteliklere sahip olarak değerlendirildiğini bu karakterlerin dürüstlük, hoşgörü, güven, eşitlik, nezaket, cömertlik, farklılıklara saygı gibi temel ilkeleri ve değerleri yansıttığını belirtmiştir. O'Sullivan (2004) ise, doğru seçilmiş bir kitabın karakterlerinin genç okurların anlayabileceği durumlarda çeşitli özellikler sergileyebileceğini ve bu özellikleri uygulama fırsatı bulacağını ifade etmiştir. Bu nedenle sınıf öğretmenlerinin eğitim öğretim sürecinde, kültürümüzün özelliklerini taşıyan, çocuğa olumlu değerler aşılayan, eğlendiren ve öğreten kitapları belirlemeleri ve kullanmaları gerektiği vurgulanmaktadır (Kuru ve Keklik, 2016).

Nitekim Visikoknox Johnson (2016) "Cinderella" ve "Külkedisi" gibi kötü karakterlerin yer aldığı resimli çocuk kitaplarının küçük çocuklar için tehlikeli olduğunu ve bu tür kitapların gelecekte çocukların hayatlarını olumsuz etkileyebileceğini savunmuştur. Benzer şekilde Karagöz'ün (2018) araştırması, Christine Beigel'in "Anne Tavuk Anlatıyor" serisindeki resimli çocuk kitaplarının,

değerleri bozabilecek ve insan ilişkilerini zayıflatabilecek hazcı bir yaşam tarzına dair mesajlar içerdiğini ve çocuk okuyucuya şiddet, tehdit, sınırsız tüketim ve cinsiyet rollerini yanlış bir şekilde aktardığını ortaya koymuştur. Bağcı (2013) ise çocuk edebiyatçıların eserlerinin değerler eğitimi konusunda mükemmel, eksiksiz ve kusursuz olmadığını ifade etmiştir. Bununla birlikte, Yılmaz (2016) tarafından yapılan bir çalışmada, çocuk kitaplarının genellikle olumlu mesajlar ilettiği, incelenen eserlerin az bir kısmında ise çocuk okurun olumsuz davranışlar sergilemesine neden olabilecek iletilere rastlandığı belirtilmiştir. Sönmez ve Yorulmaz (2022) göç temasına odaklanan resimli çocuk kitaplarında özellikle dürüstlük, dostluk, sevgi, estetik kültürel mirasa sahip çıkma, saygı ve adalet gibi değerlerin ön plana çıktığını belirtmiş; bunun yanı sıra savaş, misafirperverliğe aykırılık, güvensizlik, ırkçılık, tutsaklık, ölüm gibi değerlere aykırı durumların kitaplarda sıkça yer aldığını ifade etmiştir. Buna göre sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarıyla ilgili bilgi sahibi olmaları, resimli çocuk kitaplarını titizlikle seçmeleri, çocuğa verilecek kitapların içeriğinin değerler eğitime uygunluğunu bilerek seçim yapmaları, bu alandaki yenilikleri takip etmeleri ve öğrencilere nitelikli eserler okutmaları önem arz etmektedir. Sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimi bağlamında nitelikli kitaplar seçebilmelerinin, çocuk kitaplarına ve değerler eğitime yönelik olumlu bir tutum sergilemelerine bağlı olduğu söylenebilir. Bu nedenle sınıf öğretmenlerinin, çocuk kitaplarına ve değer eğitime ilişkin tutumlarını anlamak önemlidir.

İlgili literatür incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarına yönelik olumlu tutuma (Yaşaroğlu, 2014) ve olumlu algıya (Gözüküçük, 2023) sahip olduğu görülmektedir. Diğer taraftan, sınıf öğretmenlerinin değerler eğitime (Batmaz ve Erdoğan, 2019; Berkant, Efendioğlu ve Sürmeli, 2014; Karamustafaoğlu ve Amanat, 2017; Yaşaroğlu, 2014; Yılmaz ve Yılmaz, 2017), çocuk kitaplarına veya çocuk edebiyatına (Bozkurt, 2016; Büyükkavas Kuran ve Ersözlü, 2009; Gözüküçük, 2023), resimli çocuk kitaplarına (Turan ve Ulutas, 2016; Watts, 2023) verdikleri öneme ve bu kitapları ne ölçüde sınıflarında kullandıklarına yönelik çalışmalar yapıldığı da anlaşılmaktadır.

Batmaz ve Erdoğan (2019) tarafından yapılan çalışmada sınıf öğretmenlerinin değerler eğitiminin önemli olduğunu düşündükleri belirtilmiştir. Bozkurt (2016) ise sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçerken, kitapların değerleri ele almasına dikkat ettiklerini ortaya koymuştur. Alan yazınında sınıf öğretmenlerinin değerler eğitime ve çocuk kitaplarına yönelik görüşlerini inceleyen birçok çalışma bulunmasına rağmen, sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişkiye dair somut nicel veriler içeren bir çalışma eksikliği görülmektedir. Batmaz ve Erdoğan'ın (2019) değerler eğitime verdiği öneme dair belirtisi ve

Gözüküçük (2023) ile Yaşaroğlu'nun (2014) sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarına olumlu algı ve olumlu tutuma sahip olduğu sonuçları, resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumlar ile değerler eğitime yönelik tutumlar arasında potansiyel bir ilişki olduğunu düşündürmektedir. Bu ilişkinin nicel veriler ile belirlenmesi öğretmenlerin değerler eğitimi ve resimli çocuk kitaplarına ilişkin tutumlarına yönelik yapılan çalışmalara yol göstereceği düşünülmektedir.

Bu bağlamda, çalışmada sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitime yönelik tutumları ne düzeydedir?
2. Sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitime yönelik tutumları anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
3. Sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitime yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
4. Sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları, değerler eğitime yönelik tutumlarını yordamakta mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek olduğu için, araştırmada nicel bir yaklaşım olan ilişkisel (korelasyonel) tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da mevcut durumu betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımları olup, bu yaklaşımda araştırmanın konusu olan olay, birey ya da nesnenin kendi koşulları içinde var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2012). İlişkisel (korelasyonel) tarama ise iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişkinin, değişkenlere herhangi bir müdahalede bulunulmadan incelendiği araştırmalardır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017; Neuman, 2006).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'de çeşitli illerde görev yapan 258 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin seçiminde olasılık dışı örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Uygun örnekleme, zaman, para ve iş gücü gibi sınırlılıklar nedeniyle kolay ulaşılabılır ve uygulama yapılabilir birimlerin seçilmesini gerektiren bir yöntemdir (Büyüköztürk vd., 2017). Çalışma grubuna ilişkin demografik bilgiler Çizelge 1'de sunulmuştur.

Çizelge 1. Çalışma grubuna ilişkin demografik bilgiler

Demografik Bilgiler		n	%
Cinsiyet	Kadın	154	60
	Erkek	104	40
Unvan	Başöğretmen	14	6
	Uzman öğretmen	140	54
	Öğretmen	104	40
	1 yıldan az	8	3
	1-5 yıl	33	13
Mesleki Deneyim	6-10 yıl	55	21
	11-15 yıl	42	16
	16-20 yıl	48	19
	21 yıl ve üzeri	72	28

Veri Toplama Araçları

Veriler, Ateş ve Altuner-Çoban (2022) tarafından geliştirilen “Sınıf Öğretmenleri için Resimli Çocuk Kitaplarına Yönelik Tutum Ölçeği” ve Yaşaroğlu (2014) tarafından geliştirilen “Değerler Eğitimi Tutum Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır.

Sınıf öğretmenleri için resimli çocuk kitaplarına yönelik tutum ölçeği (SÖİRCYKTÖ)

Sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumlarının belirlenmesinde Ateş ve Altuner Çoban (2022) tarafından geliştirilen ölçek kullanılmıştır. Ölçek 20 madde ve 3 boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin, eğilim boyutunda 7, ilgi boyutunda 7 ve kaçınma boyutunda 6 madde bulunmaktadır. Kaçınma boyutundaki maddelerin tamamı ters kodlanması gereken maddelerdir. 5’li likert tipindeki ölçeğin her bir maddesi 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ve 5 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında değerlendirilmektedir. Ölçekten alınabilecek minimum puan 20 maksimum puan ise 100’dür. Ölçeğin geçerlik güvenirlik analizlerinden DFA sonucunda elde edilen uyum indeks değerleri incelendiğinde, ölçeğin iyi uyum değerlerine sahip olduğu söylenebilir [$\chi^2/df=1.75$ ($p=.000$); RMSEA=.050; NFI=.91; CFI=.95; AGFI=.89; GFI=.91; IFI=.95; TLI=.95]. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .91, birinci faktör güvenirlik katsayısı .90 ve bileşik güvenirlik katsayısı .90 olarak bulunmuştur. Benzer şekilde, ikinci faktör için elde edilen Cronbach alfa güvenirlik katsayısı .89 ve bileşik güvenirlik .88; üçüncü faktör için Cronbach alfa güvenirlik katsayısı .80 ve bileşik güvenirlik .84 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin madde-toplam test korelasyon katsayıları birinci faktörde (eğilim) .59 ile .80 arasında; ikinci faktörde (ilgi) .66 ile .72 arasında ve üçüncü faktörde (kaçınma) .48 ile .58 arasında değişmektedir (Ateş ve Altuner Çoban, 2022). Bu çalışmada ölçeğin güvenirliği için Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı hesaplanmış ve birinci faktör için .88 ikinci faktör için .90 üçüncü faktör için .91 ve tüm maddeler için .90 hesaplanmıştır.

Değerler eğitime yönelik tutum ölçeği (DEYTÖ)

Sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimine yönelik tutumlarının belirlenmesinde Yaşaroğlu (2014) tarafından geliştirilen ölçek kullanılmıştır. Tek boyuttan oluşan ölçeğin 10 maddesi ters madde olmak üzere 22 maddesi bulunmaktadır. 5’li likert tipindeki ölçeğin her bir maddesi

1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ve 5 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında değerlendirilmektedir. Ölçekten alınabilecek

minimum puan 22 maksimum puan ise 110’dur. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısını 0.92 olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada ise ölçeğin güvenirliği için hesaplanan Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .94 olarak hesaplanmıştır.

Veri Toplama Süreci

Araştırmanın verileri, 30.10.2023–31.12.2023 tarihleri arasında toplanmıştır. Veri toplama süreci, hem yüz yüze görüşmeler hem de çevrimiçi Google Formlar aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Katılımcı öğretmenlerin araştırmaya gönüllülük esasına dayalı katılımı sağlanmıştır. Araştırmanın gerçekleştirilebilmesi için 26/10/2023 tarihli ve E-97105791-050.01.01-45063 sayılı etik kurul belgesiyle Hasan Kalyoncu Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan onay, ayrıca uygulama için Gaziantep İl Millî Eğitim Müdürlüğü’nden gerekli izinler alınmıştır.

Veri toplama araçları, yüz yüze gerçekleştirilen görüşmelerde doğrudan öğretmenlere, çevrimiçi formlar ise dijital platformlar üzerinden öğretmenlere ulaştırılmıştır. Öğretmenlerin veri toplama araçlarını doldurmaları ortalama olarak 10 dakika sürmüştür. Araştırma kapsamında Gaziantep il merkezinde bulunan 3 farklı ilköğretimde çalışan 128 sınıf öğretmenine yüz yüze, Türkiye’nin çeşitli illerinde görev yapan 135 sınıf öğretmene ise çevrimiçi ortamda ulaşılmıştır. Veri kalitesinin sağlanması amacıyla, veri toplama araçlarının titizlikle doldurulup doldurulmadığı kontrol edilmiştir. Üç öğretmeninin veri toplama araçlarına eksik ve özensiz cevap vermesi nedeniyle bu öğretmenlerden toplanan veriler analiz dışı bırakılmıştır. Bu şekilde, toplamda 258 sınıf öğretmenine ait veriler analize dahil edilmiştir.

Veri toplama sürecinin her aşamasında, araştırmanın bilimsel ve etik ilkelerine uygunluk gözetilmiş, verilerin güvenliği ve katılımcıların gizliliği korunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, SPSS-20.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. İlk olarak, verilerin normal dağılım gösterip göstermediği incelenmiştir. Verilerin normal dağılımını belirlemek için çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerleri kontrol edilmiştir. Çarpıklık ve

basıklık değerleri, Mayers (2013) tarafından belirtilen +3,29 ile -3,29 aralığında olduğu için, verilerin normal dağılım sergilediği sonucuna varılmıştır. Buna göre verilerin analizinde, betimsel istatistikler (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma vb.), bağımsız örneklem t-testi, Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı ve basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

Ölçeklerin betimsel analizinde puanların değerlendirme aralıkları 1-1.80: “Kesinlikle Katılmıyorum/Çok Düşük”; 1.81-2.60: “Katılmıyorum/Düşük”, 2.61-3.40: “Kararsızım/Orta”, 3.41-4.20: “Katılıyorum/Yüksek”, 4.21-5.00: “Kesinlikle Katılıyorum/Çok Yüksek” şeklinde hesaplanmıştır. Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısının mutlak değer olarak, 1 olması mükemmel ilişki, .99-.71 arasında olması yüksek düzeyde ilişki; .70-.30 arasında olması orta düzeyde ilişki; .29-.01 arasında olması düşük düzeyde ilişki, 0 olması ise ilişki yok olarak kabul edilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğinin sağlanması amacıyla, öncelikle SÖİRÇKYTÖ ve DEYTÖ ölçeklerinin ölçek geliştirme süreçleri ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda, her iki ölçeğin de geçerlik ve güvenilirlik kriterlerini karşıladığı anlaşılmıştır. Ayrıca güvenilirlik çalışmaları kapsamında, ölçeklerin tüm maddeleri ve alt boyutları için Cronbach's Alpha katsayıları hesaplanmıştır. Cronbach's Alpha katsayılarının yüksek çıkması, ölçeklerin iç tutarlılıklarının yüksek olduğunu göstermektedir.

Diğer taraftan, araştırmanın etik kurallar çerçevesinde yürütülmesi sağlanmıştır. Ölçeklerin kullanılabilmesi için ilgili araştırmacılardan, yüz yüze gerçekleştirilen veri toplama süreci için Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izinler alınmıştır. Araştırmacılar tarafından gönüllü sınıf öğretmenlerine ölçekler uygulanarak yanıtların doğru ve eksiksiz bir şekilde alınması sağlanmıştır. Veri toplama

süreci boyunca katılımcılara araştırmanın amacı ve süreci hakkında bilgi verilmiştir. Toplanan veriler, SPSS programı kullanılarak düzenlenmiş, eksik veriler belirlenmiş ve gerekli istatistiksel analizler yapılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitimine yönelik tutumları ne düzeydedir?” olarak belirtilmiştir. Bu alt probleme yönelik olarak yapılan betimsel istatistikleri Çizelge 2’de verilmiştir.

Çizelge 2’nin incelenmesinde, sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutum puanlarına ilişkin aritmetik ortalamalarının ($\bar{x}=4.26$) değerler eğitimine yönelik tutum puanlarının aritmetik ortalamalarından ($\bar{x}=4.02$) yüksek olduğu görülmektedir. Resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumların alt boyutlarına ilişkin puanların aritmetik ortalamaları incelendiğinde ise, eğilim alt boyutunun ($\bar{x}=4.35$), ilgi ($\bar{x}=3.64$) ve kaçınma ($\bar{x}=4.09$) alt boyutlarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna göre sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimine yönelik tutumlarının yüksek, resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumlarının ise çok yüksek olduğu söylenebilir. Diğer taraftan sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına karşı çok yüksek düzeyde eğilimlerinin ve yüksek düzeyde ilgilerinin olduğu, yine resimli çocuk kitaplarına karşı yüksek düzeyde kaçınma eğilimlerinin olduğu söylenebilir. Araştırmanın ikinci alt problemi “Sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitimine yönelik tutumları anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?” olarak belirtilmiştir. Bu alt probleme yönelik olarak yapılan t-testi sonuçları Çizelge 3’te verilmiştir.

Çizelge 2. Sınıf öğretmenlerinin SÖİRÇKYTÖ ile DEYTÖ puanlarının tanımlayıcı istatistikleri (n=258)

Değişkenler	Min	Max	\bar{X}	Ss
DEYTÖ	1.36	5.00	4.26	.68
SÖİRÇKYTÖ	1.40	5.00	4.02	.62
Eğilim	1.00	5.00	4.35	.73
İlgi	1.71	5.00	3.64	.75
Kaçınma	1.00	5.00	4.09	.92

n=258

Çizelge 3. Sınıf öğretmenlerinin SÖİRÇKYTÖ ile DEYTÖ puanlarının cinsiyete göre t-testi sonuçları

Değişkenler	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	Sd	t	p
DEYTÖ	Kadın	154	4.34	.63	256	2.24	.00
	Erkek	104	4.14	.74			
SÖİRÇKYTÖ	Kadın	154	4.14	.56	256	3.79	.00
	Erkek	104	3.85	.65			
Eğilim	Kadın	154	4.45	.65	256	2.72	.00
	Erkek	104	4.20	.80			
İlgi	Kadın	154	3.76	.71	256	3.11	.00
	Erkek	104	3.46	.76			
Kaçınma	Kadın	154	4.22	.85	256	2.92	.00
	Erkek	104	3.88	.97			

Çizelge 4. SÖİRÇKYTÖ ile DEYTÖ puanları arasındaki korelasyon sonuçları

Değişkenler	1	2	3	4	5
DEYTÖ	-				
SÖİRÇKYTÖ	.42**	-			
Eğilim	.39**	.88**	-		
İlgi	.09	.73**	.56**	-	
Kaçınma	.49**	.73**	.52**	.17**	-

Çizelge 5. Basit regresyon analizi sonuçları

Değişken	B	Standart hata _B	β	t	p
Sabit	2.5	.24	-	10.11	.00
Eğilim	.24	.07	.26	3.43	.00
İlgi	-.11	.06	-.12	-1.8	.08
Kaçınma	.28	.05	.36	5.92	.00

$R=0.52$, $R^2=0.27$

$F=31.73$, $p=.00$

Çizelge 3 incelendiğinde, kadın sınıf öğretmenlerin değerler eğitime yönelik tutumlarının ($\bar{x}=4.34$), erkek sınıf öğretmenlerin tutumlarından ($\bar{x}=4.14$) anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Yine resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumların ($\bar{x}=4.14$) ve eğilim ($\bar{x}=4.45$), ilgi ($\bar{x}=3.76$), kaçınma ($\bar{x}=4.22$) alt boyutlarının da kadın sınıf öğretmenlerin lehine farklılaştığı görülmüştür. Buna göre, kadın sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına ve değerler eğitime yönelik tutumlarının erkek sınıf öğretmenlerinden daha yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitime yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” olarak belirtilmiştir. Bu alt probleme yönelik olarak yapılan Pearson korelasyon testi sonuçları Çizelge 4’te verilmiştir.

Çizelge 4 incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitime yönelik tutumları arasında; resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumun alt boyutları olan eğilim ($r=.39$; $p<.01$) ve kaçınma ($r=.49$; $p<.01$) ile pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı, ilgi ($r=.09$; $p<.01$) ile pozitif yönlü düşük düzeyde anlamsız, toplam öğretmen tutumu ($r=.42$; $p<.01$) ile pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları, değerler eğitime yönelik tutumlarını yordamakta mıdır?” olarak belirtilmiştir. Bu alt probleme yönelik olarak yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonuçları Çizelge 5’te verilmiştir.

Çizelge 5’e göre, resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumun değerler eğitime yönelik tutumu pozitif yönde yordadığı ($R=0.52$, $R^2=0.27$, $F(1,256)=31.73$, $p<.01$) ve değerler eğitime yönelik tutumun toplam varyansının %27’sinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutum ile açıklandığı tespit edilmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonuçlarına göre, sınıf öğretmenlerinin değerler eğitime yönelik tutumlarının yüksek, resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumlarının ise çok yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan, sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına karşı büyük bir ilgi ve eğilim göstermelerine karşı aynı zamanda kaçınma eğilimi sergiledikleri görülmüştür. Alan yazındaki çalışmalar mevcut çalışmanın sonuçlarını destekler nitelikte sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarına yönelik tutumlarının olumlu olduğunu göstermiştir (Büyükkavas-Kuran ve Ersözlü, 2009; Gözüküçük, 2023; Sönmez, Durmaz, Topçam ve Çetinkaya, 2021). Sönmez vd. (2021) tarafından yapılan çalışmada sınıf öğretmenlerinin çocuk edebiyatına yönelik tutumlarının oldukça yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin çocuk edebiyatına yönelik görüşlerinin incelendiği Büyükkavas-Kuran ve Ersözlü (2009) tarafından yürütülen çalışmada, sınıf öğretmenlerinin çocuk edebiyatının öneminin farkında oldukları ve bu alana önem verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ancak, aynı çalışmanın sonuçlarına göre, sınıf öğretmenlerinin çocuk edebiyatına olan ilgilerinin düşük olduğu ve güncel çocuk edebiyatı eserlerini takip etmedikleri ifade edilmiştir. İyison ve Fırat (2023) tarafından yapılan çalışmada ise sınıf öğretmeni adaylarının çocuk edebiyatına yönelik farkındalık düzeylerinin düşük olduğu ancak çocuk edebiyatına yüksek düzeyde değer verdikleri ve çocuk edebiyatını yüksek düzeyde kabullendikleri ifade edilmiştir. Buna göre, sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarına karşı tutumlarının duyuşsal ve davranışsal boyutta farklılaştığı ifade edilebilir. Diğer taraftan, alan yazında yapılan çalışmaların sonuçlarına bakıldığında sınıf öğretmenlerinin değerler eğitime ilişkin tutumlarının yüksek olduğu söylenebilir (Akpınar ve Özdaş, 2013; Batmaz ve Erdoğan, 2019; Erbaş ve Başkurt, 2022; Vatansever-Bayraktar ve Karakülçe, 2019; Yaşaroğlu, 2014; Yaşaroğlu ve Tabara, 2023). Yaşaroğlu (2014) tarafından yapılan çalışmada sınıf öğretmenlerinin değerler eğitime yönelik tutumlarının olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yine

değerler eğitimine ilişkin Akpınar ve Özdaş (2013) tarafından yapılan nitel araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin değer konusunda olumlu tutuma sahip oldukları, değerlerin önemli olduğuna inandıkları ve değerleri toplum ve birey için önemli gördükleri belirlenmiştir. Batmaz ve Erdoğan'ın (2019) çalışmasında sınıf öğretmenleri, değerler eğitimi kavramının insanlığın hayatında, değerlerin davranışa dönüşmesinde, toplumda yaşanan sıkıntıların giderilmesinde, ulus olmanın gereğinin sağlanmasında ve değerlerin sonraki nesillere aktarılmasında kullanılan önemli bir kavram olduğunu vurgulamışlardır.

Araştırmadan elde edilen bir başka sonuca göre, kadın sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına ve değerler eğitimine yönelik tutumlarının erkek sınıf öğretmenlerinden daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Bu sonucun aksine alan yazında sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimine yönelik tutumlarının cinsiyete göre farklılaşmadığına yönelik çalışmalar bulunmaktadır (Vatansever-Bayraktar ve Karakülçe, 2019; Yaşaroğlu, 2014, Yılmaz ve Yılmaz, 2017). Ancak Sönmez vd. (2019) tarafından yapılan çalışmada kadın sınıf öğretmenlerinin, erkek sınıf öğretmenlerine nazaran çocuk edebiyatına yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kadın sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına ve değerler eğitimine daha olumlu bir yaklaşım sergilemelerinin sebebi olarak toplumsal cinsiyet rolleri gösterilebilir.

Sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile değerler eğitimine yönelik tutumları arasında pozitif ve orta düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ($r=0.42$, $p<.01$). Bu bulgu, öğretmenlerin resimli çocuk kitaplarına yönelik olumlu bir tutum sergilediklerinde, genel olarak değerler eğitimine karşı da olumlu bir tutum geliştirdiklerini göstermektedir. Resimli çocuk kitaplarına yönelik tutum ölçeğinin alt boyutları ile değerler eğitimine yönelik tutum arasındaki ilişkiyi bakıldığında, değer eğitimine yönelik tutum ile eğilim ($r=0.39$, $p<.01$) ve kaçınma ($r=0.49$, $p<.01$) boyutu arasında pozitif ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, öğretmenlerin değerler eğitimine olan olumlu tutumlarının, özellikle resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumlarının belirli alt boyutlarını etkilediğini göstermektedir. Resimli çocuk kitaplarına yönelik tutum ilgi boyutunda ($r=0.09$, $p>.05$) ise pozitif yönlü düşük düzeyde anlamsız bir ilişki tespit edilmiştir. Bu durum, öğretmenlerin değerler eğitimine yönelik tutumlarının, resimli çocuk kitaplarına olan ilgileriyle doğrudan ilişkili olmayabileceğini düşündürülebilir. Diğer taraftan, değerler eğitimine yönelik tutumun toplam varyansının %27'sinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutum ile açıklandığı tespit edilmiştir. Bu da, öğretmenlerin değerler eğitimine olan tutumlarının önemli bir kısmının resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumları ile açıklanabileceğini göstermektedir. Bu bulgular, öğretmenlerin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumlarının değerler eğitimine olan yaklaşımlarını önemli ölçüde etkileyebileceğini göstermektedir. Yapılan araştırmalar sınıf öğretmenlerinin değer eğitiminde çocuk

kitaplarını sıklıkla kullandığını göstermektedir (Akpınar ve Özdaş, 2013; Erbaş ve Başkurt, 2022; Sağlam ve Genç, 2015; Watts, 2023). Watts (2023) tarafından yapılan çalışmada, İngiltere'deki ilkökul öğretmenlerinin karakter eğitimini sağlamak için resimli çocuk kitaplarını önemli bir araç olarak gördükleri ifade edilmiştir. Özellikle, hikayelerin, öğretmenlerin öğrencilerinin karakterini geliştirmek için temel ve en etkili araçlardan biri olduğu vurgulanmıştır. Erbaş ve Başkurt'un (2022) çalışmasında ise bazı sınıf öğretmenlerinin Hayat Bilgisi derslerindeki değerler eğitiminde resimli çocuk kitaplarını aktif olarak kullandıkları belirtilmiştir. Karamustafaoğlu ve Amanat'ın (2017) çalışmasında ise bir sınıf öğretmeni değerler eğitimini uygulamalı olarak hikayeler üzerinden kazandırdığını ve uygulamanın etkili olduğunu belirtmiştir. Diğer taraftan, Bozkurt (2016) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçerken, kitapların değerleri ele almasına dikkat ettiklerini ortaya koymuştur. Sönmez ve Yorulmaz (2022) ise çalışmasında sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarını değer eğitiminde kullanılabilir bulduklarını, kitapların içerisinde birçok değer barındırdığını ifade ettiklerini, etkileşimli okumalar, canlandırma etkinlikleri ve örnek olaylarla birlikte kitapların kullanılabilirliğini ifade ettiklerini belirtmiştir.

Bu sonuçlar ışığında, bu çalışmanın ileride yapılacak çalışmalara yol gösterici nitelikte olduğu düşünülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimi ve resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumlarını daha derinlemesine anlamak ve geliştirmek amacıyla çeşitli araştırmalar yapılabilir. Gelecekte yapılacak olan araştırmaların, resimli çocuk kitapları ve değerler eğitimi arasındaki ilişkiyi farklı değişkenlerle ele alarak incelemeleri önerilmektedir. Değer eğitimi birçok farklı model ve yaklaşımı içermektedir. Bu nedenle, sınıf öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına yönelik tutumlarının, farklı değerler eğitimi modelleri ile ilişkisini ele alan çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Extended Abstract

Introduction

Individuals, who are social beings, need certain criteria to guide their behavior in order to adapt to the society they live in. Values respond to these needs of individuals and help individuals to direct their behaviors (Sağlam, 2019). Values are the basic building blocks that form societies by enabling individuals to live in unity (Pilav & Orhan, 2020). However, it is not easy for individuals to internalize values and transform them into behaviour. Ensuring that children adopt basic human values is one of the main duties of schools (Aydın & Öksüz, 2021). The most effective period for teaching certain values to students is the primary school period when students' characters begin to take shape. Starting from the primary school period, children, who are part of the society, need support to learn the truth and to understand which behaviors are acceptable to other individuals.

Books, as an indispensable part of education, undoubtedly play an important role in values education. Especially illustrated children's books offer one of the most valuable windows from the child's imagination to the real world. Children's books contain personal values such as enjoyment, imagination and inspiration, vicarious experiences, understanding and empathy, heritage and moral judgment (Short, Lynch-Brown, & Tomlinson, 2013) and are generally defined as literary works whose target audience is children (Santosa et al., 2021). Children's picture books, on the other hand, contain a combination of pictures intertwined with text that tells stories (Brown & Tomlinson, 1999; Huck, 1987), and there is a relationship between these pictures and the messages conveyed through the text (Yulistia, 2019).

These books offer children the opportunity to meet the real world through the characters they contain and the good behaviors they exhibit (Aydın & Öksüz, 2021). According to Wulandari (2015), literary texts are at the center of character education because they explore the core values of society, thus conveying the necessary values to students and shaping their character. Children's picture books allow children to easily adopt certain values by observing the behaviors of the characters in the book (Rush & Lipski, 2009; Uzmen & Mağden, 2002). Therefore, it is possible to consider children's picture books as sources of character education in which principles, attitudes and behaviors pass through the filter of sensitivity and turn into messages and values (Karagöz, 2018).

Many studies in the literature show that children's literature offers important opportunities for the development of children's core values (Almerico, 2014; Karatay, 2007a, 2007b, 2011; Karatay et al., 2015; Körükçü et al., 2016; Lubis & Wangid, 2019; O'Sullivan, 2004; Wulandari, 2015; Yılmaz, 2016). Karatay et al. (2015) determined that literature-based character education positively impacted students' character development and value transfer. They also observed positive changes in students' behaviors, including love, respect, responsibility, patience, tolerance, understanding, honesty, hospitality, cleanliness, diplomacy, communication, and rule-following. Additionally, Lubis and Wangid (2019) concluded that augmented reality-supported picture storybooks are effective in transferring values to primary school students. Almerico (2014) emphasized that character education should be addressed in classrooms using children's literature, noting that the characters children encounter in books can influence them almost as strongly as the real people they know and meet. Similarly, Karatay (2007b) stated that children's literature products enable children to adopt national and universal values without realizing it.

Almerico (2014) viewed the characters in children's books as possessing moral and intellectual qualities, often embodying basic principles and values such as honesty, tolerance, trust, equality, kindness, generosity, and respect for differences. O'Sullivan (2004) argued that, if chosen correctly, books can feature characters exhibiting

various traits in situations that young readers can understand and practice. For this reason, classroom teachers should identify and use books that reflect the characteristics of our culture, instill positive values in children, and both entertain and teach (Kuru & Keklik, 2016). Visikoknox Johnson (2016) argued that illustrated children's books with evil characters, such as "Cinderella," are dangerous for young children and negatively affect their lives in the future. According to Karagöz (2018), Christine Beigel's illustrated children's books in the "Mother Chicken Tells" series contain messages promoting a hedonistic lifestyle that can corrupt values and weaken human relations. These books present negative messages that convey violence, threats, unlimited consumption, and incorrect gender roles.

Given this, it is crucial for classroom teachers to be knowledgeable about illustrated children's books, to select them carefully, and to choose content that is suitable for values education. Teachers should follow innovations in this field and ensure that students read qualified works. Classroom teachers' ability to select qualified books in the context of values education depends on their positive attitude towards children's books and values education. Therefore, understanding classroom teachers' attitudes towards children's books and values education is essential.

The literature reveals that classroom teachers have positive attitudes towards children's books (Yaşaroğlu, 2014) and positive perceptions of them (Gözüküçük, 2023). Studies have also focused on the importance classroom teachers place on values education (Batmaz & Erdoğan, 2019; Berkant et al., 2014; Karamustafaoğlu & Amanat, 2017; Yaşaroğlu, 2014; Yılmaz & Yılmaz, 2017), children's books or children's literature (Bozkurt, 2016; Büyükkavas Kuran & Ersözlü, 2009; Gözüküçük, 2023), and illustrated children's books (Turan & Ulutas, 2016; Watts, 2023), as well as how frequently they use them in their classrooms. Although many studies examine classroom teachers' views on values education and children's books, there is a lack of research providing concrete quantitative data on the relationship between classroom teachers' attitudes towards children's picture books and their attitudes towards values education. Therefore, this study aims to examine the relationship between classroom teachers' attitudes towards children's picture books and their attitudes towards values education.

Method

This study used a correlational survey model, a quantitative approach. Survey models are research methods that aim to describe past or current situations, where the event, individual, or object being studied is described as it exists within its own conditions (Karasar, 2012). The participants consisted of 258 classroom teachers working in various provinces in Türkiye. The researchers used the convenience sampling method, a non-probability sampling approach, to select the teachers for the study. The data were collected using the "Attitude Scale for Classroom Teachers towards Illustrated

Children's Books," developed by Ateş and Altuner Çoban (2022), and the "Values Education Attitude Scale," developed by Yaşaroğlu (2014). The data collection occurred both face-to-face and via Google Forms between 03.10.2023 and 31.12.2023. Printed forms were delivered to teachers in person at schools, and online forms were shared in virtual environments. Teachers took approximately 10 minutes to complete the scales. The researchers analyzed the data using SPSS-20.0 software. Descriptive statistics (frequency, percentage, mean, standard deviation, etc.), independent samples t-test, Pearson product-moment correlation coefficient, and simple linear regression analysis were used in the data analysis.

Results

The research revealed that classroom teachers had high attitudes towards values education and very high attitudes towards picture books. However, although classroom teachers showed significant interest in and a tendency towards picture books, they also exhibited a tendency to avoid them. Another finding showed that female classroom teachers had higher attitudes towards both picture books and values education compared to their male counterparts. A positive and moderately significant relationship existed between classroom teachers' attitudes towards picture books and their attitudes towards values education ($r = 0.42, p < .01$). This suggests that when teachers maintain a positive attitude towards picture books, they also tend to have a more positive attitude towards values education in general. The analysis of the relationship between the sub-dimensions of the scale for attitudes towards picture books and values education revealed a positive and moderately significant relationship between attitudes towards values education and both the disposition ($r = 0.39, p < .01$) and avoidance ($r = 0.49, p < .01$) dimensions. These results indicate that teachers' positive attitudes towards values education influence certain sub-dimensions of their attitudes towards picture books. In the interest dimension of attitudes towards picture books ($r = 0.09, p > .05$), a positive but low-level and insignificant relationship was found. This suggests that teachers' attitudes towards values education may not be directly related to their interest in children's picture books. On the other hand, 27% of the total variance in attitudes towards values education was explained by attitudes towards picture books. This highlights that a significant portion of teachers' attitudes towards values education can be explained by their attitudes towards picture books. These findings indicate that teachers' attitudes towards picture books can significantly influence their approaches to values education.

Discussion

The research revealed that classroom teachers had high attitudes towards values education and very high attitudes towards children's picture books. Studies in the literature support this conclusion, showing that classroom

teachers' attitudes towards children's books are positive (Büyükkavas Kuran & Ersözlü, 2009; Gözüküçük, 2023; Sönmez et al., 2021). Similarly, other studies support the conclusion that classroom teachers' attitudes towards values education are high (Akpınar & Özdaş, 2013; Batmaz & Erdoğan, 2019; Erbaş & Başkurt, 2022; Vatansever Bayraktar & Karakülçe, 2019; Yaşaroğlu, 2014; Yaşaroğlu & Tabara, 2023).

The research showed that female classroom teachers had higher attitudes towards children's picture books and values education compared to their male counterparts. However, contrary to this finding, some studies in the literature indicate that classroom teachers' attitudes towards values education do not differ according to gender (Vatansever Bayraktar & Karakülçe, 2019; Yaşaroğlu, 2014; Yılmaz & Yılmaz, 2017). On the other hand, Sönmez et al. (2019) found that female classroom teachers had higher attitudes towards children's literature than male classroom teachers. Gender roles may explain why female classroom teachers have a more positive approach to both children's picture books and values education.

The research revealed a positive and moderately significant relationship between classroom teachers' attitudes towards children's picture books and their attitudes towards values education. Examining the relationship between the sub-dimensions of the attitude scale towards children's picture books and values education, a positive and moderately significant relationship was found between attitudes towards values education and both the tendency and avoidance dimensions. A positive, low-level, and insignificant relationship was found in the attitude-interest dimension towards children's picture books. On the other hand, 27% of the total variance in attitudes towards values education could be explained by attitudes towards children's picture books. Research shows that classroom teachers frequently use children's books in values education (Akpınar & Özdaş, 2013; Erbaş & Başkurt, 2022; Sağlam & Genç, 2015; Watts, 2023).

Pedagogical Implications

The findings of this research suggest that the study could guide future research. Further studies can explore classroom teachers' attitudes towards values education and children's picture books in more depth. Future research should also examine the relationship between children's picture books and values education, considering various influencing factors. Given that values education encompasses a variety of models and approaches, future studies should investigate how classroom teachers' attitudes towards children's picture books relate to these different models of values education.

Araştırmannın Etik Taahhüt Metni

Yapılan bu çalışmada bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifatın

yapılmadığı, karşılaşılabilecek tüm etik ihallerde “Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi ve Editörünün” hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.

Kaynaklar

- Akpınar, B., & Özdaş, F. (2013). İlköğretimde değerler eğitime ilişkin öğretmen görüşleri: Nitel bir analiz. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(2), 105-113.
- Almerico, G. M. (2014). Building Character through Literacy with Children's Literature. *Research in Higher Education Journal*, 26.
- Ateş, S., & Altuner Çoban, G. S. (2022). A Validity and Reliability Study on Developing a Scale for Assessing Classroom Teachers' Attitudes towards Illustrated Children's Books. *Educational Policy Analysis and Strategic Research*, 17(3), 222-237.
- Aydın, İ., & Öksüz, A. (2021). Çocuk kitaplarının değerler eğitimi açısından incelenmesi. *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (25), 579-619. DOI: 10.29000/rumelide.1036589.
- Azano, A. P., Tackett, M., & Sigmon, M. (2017). Understanding the Puzzle Behind the Pictures: A Content Analysis of Children's Picture Books About Autism. *AERA Open*, 3(2), 1-12.
- Bağcı, E. (2013). *Çocuk edebiyatı ürünleriyle çocuklar için yazılmış eserlerin değerler eğitimi bağlamında karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Batmaz, O., & Erdoğan, T. (2019). Sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimine yönelik görüşleri. *Kastamonu Education Journal*, 27(6), 2681-2692. doi:10.24106/kefdergi.3594
- Berkant, H. G., Efendioğlu, A., & Sürmeli, Z. (2014). Değerler eğitimine yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 9(5), 427-440.
- Bozkurt, M. (2016). Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarının seçimine yönelik görüşleri. *Uluslararası İnsan ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 62-71.
- Büyükkavas Kuran, S., & Ersözlü, Z. (2009). Sınıf öğretmenlerinin çocuk edebiyatına ilişkin görüşleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 1-17.
- Büyükköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Brown, C. L., & Tomlinson, C. M. (1999). *Essential of Children's Literature* (3rd ed.). New York: Allyn & Bacon A Vlacom Company.
- Cihan, N. (2016). Çocuk kitapları ne kadar 'değer'li? *Istanbul Journal of Innovation in Education*, 2(1), 21-35.
- Erbaş, A. A., & Başkurt, İ. (2022). Hayat bilgisi dersindeki değerler eğitimine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13(1), 159-185.
- Gözüküçük, M. (2023). Sınıf öğretmenleri, ilkököl öğrencileri ve velilerin çocuk kitabı, oyuncak kitap ve e-kitaba yönelik metaforik algıları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 855-883.
- Huck, C. S., Hepler, S., & Hickman, J. (1987). *Children's Literature in The Elementary School* (4th ed.). New York: Holt, Rinehart, & Winston Inc.
- İyison, A., & Fırat, H. (2023). Öğretmen adaylarının çocuk edebiyatı ve çocuk edebiyatı dersine ilişkin görüşleri, çocuk edebiyatına yönelik tutumları ve tutumlarına etki eden faktörler. *Asya Studies-Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar*, 7(25), 13-36.
- Karagöz, B. (2018). Resimli çocuk kitaplarında gözden kaçan bir alan: İletişimsel sorunsal. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(68), 1765-1787.
- Karamustafaoğlu, S., & Amanat, G. (2017). Sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimi hakkındaki görüşleri. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(3), 1-15.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Akademi.
- Karatay, H. (2007a). Değer aktarımı açısından yerli ve yabancı çocuk edebiyatı ürünleri. 38. ICANAS, Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi'nde sunulmuştur. Ankara.
- Karatay, H. (2007b). Dil edinimi ve değer eğitimi sürecinde masalın önemi ve işlevi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(3), 463-475.
- Karatay, H. (2011). Karakter eğitiminde edebî eserlerin kullanımı. *Turkish Studies*, 6(1), 1439-1454.
- Karatay, H., Destebaşı, F., & Demirbaş, M. (2015). Çocuk edebiyatı ürünlerinin 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin karakter gelişimine etkisi. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçe Öğretimi Özel Sayısı, ÖS (II)*, 123-140.
- Körükçü, Ö., Acun Kapıkıran N., & Aral, N. (2016). Schwartz'ın modeline göre 3-6 yaş resimli çocuk kitaplarında değerlerin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (38), 133-151.
- Kuru, H., & Keklik, S. (2016). Aysel Yamaç'ın çocuk romanlarının değerler eğitimi açısından incelenmesi. *İğdir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 217-237.
- Lubis, A. H., & Wangid, M. N. (2019). Augmented reality-assisted pictorial storybook: media to enhance discipline character of primary school students. *Mimbar Sekolah Dasar*, 6(1), 11-20. <https://doi.org/10.17509/mimbar-sd.v6i1.16415>
- Mayers, A. (2013). *Introduction to statistics and SPSS in psychology*. Harlow: Pearson Education Limited.
- Neuman, W. L. (2006). *Toplumsal araştırma yöntemleri, nitel ve nicel yaklaşımlar* (Ö. Sedef, Çev.). Yayınodası Yayıncılık.
- O'Sullivan, S. (2004). Books to live by: Using children's literature for character education. *The reading teacher*, 57(7), 640-645.
- Pilav, S., & Orhan, M. (2020). 6-12 Yaş Grubu TÜBİTAK çocuk kitaplarının değerler eğitimi yönünden incelenmesi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(3), 434-453.
- Rush, K., & Lipski, K. (2009). Teaching social skills through children's literature. *Illinois Reading Council Journal*, 37(4), 20-25.
- Sağlam, H. İ. (2019). *Karakter ve değer eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Sağlam, E., & Genç, S. Z. (2015). İlkokul 4. sınıf sosyal bilgiler programındaki değerlerin kazandırılması sürecinde karşılaşılan güçlüklerin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 106-118.
- Sönmez, M., Durmaz, M., Topçam, A. B., & Çetinkaya, F. Ç. (2021). Sınıf öğretmenlerinin çocuk edebiyatına yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of Mother Tongue Education/Ana Dili Eğitim Dergisi*, 9(2), 531-542.
- Sönmez, M., & Yorulmaz, B. (2022). Göç temalı resimli çocuk kitaplarına yönelik bir değer analiz çalışması. *Asya Studies-Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar*, 6(22), 13-28.
- Santosa, R., Djatmika, D., & Khrisna, D. A. N. (2021). Genre and attitude to support character development in children stories. *Register Journal*, 14(1), 83-98.

- Short, K. G., Lynch-Brown, C. M., & Tomlinson, C. M. (2013). *Essentials of children's literature*. Upper Saddle River, NJ: Pearson.
- Turan, F., & Ulutas, I. (2016). Using storybooks as a character education tools. *Journal of education and practice*, 7(15), 169-176.
- Uzmen, S., & Mağden, D. (2002). Okulöncesi eğitim kurumlarına devam eden altı yaş çocuklarının prososyal davranışlarının resimli çocuk kitapları ile desteklenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 15(15), 193-212.
- Vatansever Bayraktar, H., & Karakülçe, N. (2019). İlkokul yöneticilerinin ve sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimi tutumlarının incelenmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi/The Journal of Social Sciences* 6(35), 137-157.
- VisikoKnox-Johnson, L. (2016). The positive impacts of fairy tales for children. *University of Hawaii at Hilo Hohonu*, (14), 77-81.
- Yaman, E. (2012). Eğitimde yeni ufuklar ve değerler eğitimi. eğitime bakış *Eğitim-Öğretim ve Bilim Araştırma Dergisi*, 8(22), 62-65.
- Yaşaroğlu, C. (2014). Sınıf öğretmenlerinin değerler eğitimine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 27(1), 503-515.
- Yaşaroğlu, C., & Tabara, E. (2023). Sınıf öğretmenleri ile din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenlerinin duygu durumları ile değerler eğitimi tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 21(45), 169-192.
- Yılmaz, O. (2016). Kurgusal nitelikli çocuk kitapları ve karakter eğitimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(3), 311-325.
- Yılmaz, M., & Yılmaz, Ö. F. (2017). Sınıf ve okul öncesi öğretmenlerinin değer öğretimine ilişkin görüşleri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 737-737.
- Yulistia, A. (2019). Scientific-based approach pictorial storybook for eliciting creative thinking and collaborative skills. *Jurnal Prima Edukasia*, 7(2), 172-181. <https://doi.org/10.21831/jpe.v7i2.16297>
- Watts, P. M. (2023). *Character education through stories: an examination of primary school teachers' perceptions of, and approaches to, story-based character education* (Doctoral dissertation), University of Birmingham, US.
- Wulandari, R. A. (2015). Sastra dalam pembentukan karakter siswa (Literature in the formation of student characters). *Jurnal Edukasi Kultura: Jurnal Bahasa, Sastra dan Budaya*, 1(2), 63-73, doi: 10.24114/kultura.v1i2.5181